

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยการศึกษาย้อนหลัง (Retrospective descriptive study)

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

เป็นคดีผู้ป่วยโรคจิตกระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่นที่ศาลส่งมาตรวจวินิจฉัยสภาพจิตในโรงพยาบาลนิติจิตเวช ช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2532-2537 จำนวน 60 ราย

ตัวอย่างประชากร

การเลือกตัวอย่างใช้วิธี Purposive Sampling ซึ่งเป็นวิธีที่ผู้วิจัยจะเป็นผู้กำหนดลักษณะของตัวอย่างที่จะทำการศึกษาเอง⁽³⁴⁾ เพื่อให้มีจำนวนเพียงพอต่อการนำมาศึกษาวิจัย

เกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษา (Inclusion criteria)

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคจิตที่ได้รับการวินิจฉัยโรคโดยจิตแพทย์ และใช้หลักเกณฑ์ตาม ICD 10
2. มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ตามเกณฑ์การรับผู้ป่วยจิตเวชคดีของโรงพยาบาลนิติจิตเวช
3. กระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น
4. ศาลส่งมาตรวจวินิจฉัยสภาพจิตในโรงพยาบาลนิติจิตเวช

5. คดีสิ้นสุดในศาลชั้นต้น ในปีพ.ศ.2538 ย้อนหลังลงไปจนกว่าจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพียงพอ โดยวิธีการทางสถิติ stepwise multiple regression คือช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2532-2537

เกณฑ์การคัดเลือกออกจากการศึกษา (Exclusion criteria)

1. เป็นผู้ป่วยโรคทางจิตเวชอื่น ๆ
2. กระทำผิดคดีอาญาฐานอื่น ๆ เช่น พยายามฆ่า ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น
3. เป็นคดีที่ส่งมาจากสถาบันกระบวนการยุติธรรมอื่นๆ เช่น สถานีตำรวจ เรือนจำ เป็นต้น
4. คดียังไม่สิ้นสุดคือ ศาลชั้นต้นยังไม่มีคำพิพากษา

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

หลักการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ multiple regression กำหนดไว้ว่า ขนาดของกลุ่มตัวอย่างต้องมีไม่ต่ำกว่า 10 เท่าของตัวแปรอิสระ ซึ่งในการศึกษาวิจัยนี้มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 6 ตัวแปร จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 60 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

- ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลเกี่ยวกับคดีของผู้กระทำผิด
- ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลความเห็นของแพทย์เกี่ยวกับการตรวจวินิจฉัยโรคและการวินิจฉัยทางนิติจิตเวชของผู้กระทำผิด
- ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลความเห็นของศาลเกี่ยวกับการพิพากษาโทษผู้กระทำผิด

การตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม

หาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบรายละเอียดของคำถามและพิจารณาเนื้อหาของคำถามทุกข้อว่ามีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

การรวบรวมข้อมูล

- ติดต่อขอหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลนิติจิตเวช และขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอไปยังผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวม 43 แห่ง
- รวบรวมข้อมูลจากแฟ้มประวัติของผู้กระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น ที่ศาลส่งมาตรวจวินิจฉัยสภาพจิตในโรงพยาบาลนิติจิตเวช ระหว่างปีงบประมาณ 2532-2537 และข้อมูลจากสำเนาคำพิพากษาของศาล

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาลงรหัสก่อนจะนำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science personal computerplus)

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ศึกษาการกระจายของผลการพิพากษาของศาลในตัวแปรต่าง ๆ ในรูปของจำนวนและร้อยละ
2. ใช้ Stepwise Multiple Regression Analysis เพื่อศึกษาน้ำหนักความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ว่าปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับผลการพิพากษาของศาลในระดับต่าง ๆ กัน